

Department
of Health

زانبارى زياتر دهربارهى FGM

More information about FGM (Kurdish Sorani)

ئەتكىرىدىكى كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنىنە (FGM) كىردارىكە كە لەۋىدا ئەندامەكانى زاۋوزىيى مېنىنە زامدار دەكرىن يان گۇرانكارىيان تىدا ئەنجام دەدرىت، بەلام ھىچ ھۆكارىكى پزىشكى لەپىشت ئەنجامدانى ئەمۇ كارمۇ نىيە. ئەمۇ بۇ ھەيە زىيانى سەخت بە تەندروستى ژنان و كچان بگەيەننىت لە ماۋەى درىژخايندا. ھەندىك كچ ۋەك ئەنجامىكى راستەمۇخۇى ئەمۇ كىردارە بەھۇى لەدەستدانى خۇين يان ھەمۇكرىنە دەمرن. ئەمۇ ژانەى كە FGM يان بۇ ئەنجام دراۋە ھەمۇھا ئەگەرى ئەمۇيان ھەيە كە لەكاتى منالېۋوندا توشى گرفت بېن.

FGM بە شىۋمىەكى ئاسايى بۇ ئەمۇ كچانە ئەنجام دەدرىت كە تەمەنپان لەنپوان 5 ۋە 10 سالدایە. ئەمۇ پىشى دەۋترىت خەتەنەكرى مېنىنە، برىن يان زاراۋەى تر ۋەك سونەت، گودنپن، ھەلالكرىن، تەھور، مىگرىز و خەتان كە ھەندىكن لەمۇ زاراۋانە.

جۆرەكانى FGM:

جۆرى 1 - برىنى ھەندىكى قىتكە يان ھەمۇى

جۆرى 2 - برىنى ھەندىكى يان ھەمۇ قىتكە و لچى بچووكى زى (labia) ئەمۇ "لچانەى" كە دەۋرى زىيان داۋە.

جۆرى 3 - برىنى ھەندىكى يان ھەمۇ كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنىنە، بە قىتكەشەۋە. درۋىنەۋەى سوچەكانى پىكەۋە بۇ ھىشتەۋەى كونىكى بچووك.

جۆرى 4 - ھەمۇ جۆرەكانى ترى زىانپىگەياندن، لەۋانە برىن، سوتاندن، روشاندن، كونكرىن و كشاندى كۆنەندامى زاۋوزىيى مېنىنە.

بۆچى FGM روودەدات؟

بە شىۋمىەكى ئاسايى داپكوباوكى كچەكە يان خزم و كەسوكارى كچەكەيە كە رېۋوشوین بۇ ئەمۇ ساز دەكەن كە FGM ى بۇ ئەنجام بدرىت. ھۆكارەكانى ئەنجامدانى ئەمۇ ئەمانە دەگرنەۋە:

- داپونەرپت
- ئاپن
- پاراستنى روسم و نەرپت
- پاراستنى پاكىزەيى
- پاكوخاۋىنى
- پاراستنى شەرفى خىزان
- پەسەندكرىن كۆمەلایەتى، بەتابىەتى لە پەمۇندىدا بە شوكرىنەۋە

ئەمۇ ھۆكارانە بۇ ئەنجامدانى FGM لەسەر بىنچىنەى خراب تىگەپىشتن يان نەپونى ھۆشبارى دانراۋن.

هەندىك كەس لەمى باوەردان كە FGM نەركى سەر شانه وەك بەشنىك لە ناين، بۇ نموونه جۆرى FGM 1 هەندىك جار بە هەلە پنى دەوترىت سوننەت. بەلام هيج تىكستىكى ناينى نيه كە پشتگيرى ئەنجامدانى FGM بكات يان بلتت دەنيت ئەنجام بدرت

FGM كارىكى ناياساييه

FGM كارىكى ناياساييه و ناييت هيج كاتتت ئەنجام بدرت ئيتز لئره بيت يان لەدەر موهى و لات. هەر وهه كارىكى ناياساييه كه به هەر شئوميهك بيت يارمەتى كەسنىك بەهيت بۇ ئەنجامدانى FGM. هەر كەس بەوه تاوانبار بيت رووبەر ووى 14 سأل بەندكردن دەبیتەوه له بەنديخانه، رەنگه غەرامه بكرتت (ناچار بكرتت كه سزايەكى دارايى بدات).

FGM زيانى جدى به تەندروستىت دەگهينت

FGM زيانى جدى به كچان و ژنان دەگهينت، لەوانه:

- نازارى بەردەوام
- هەوكردى دووباره كه بوى ههيه ببينه هوى نەزوكى
- خوئنبەر بوون، كيسى ئاو و دومەل
- كيشهى ميز كردن و خۆكوئترۆلنەكردن
- خەمۆكى، گەرانەوهى روداو بۇ بەرچاوى و خۆنازاردان
- كيشهى كاتى مئالبوون كه بوى ههيه ببينه هوى مردن

ئايا تۆ دەتوانيت چ يارمەتیهكت دەستگير ببیت؟

ئەگەر FGM ت بۇ ئەنجام دراوه دەتوانيت يارمەتى و پشتگيرى پزىشكىت دەستگير ببیت له جى پى GP خۆت يان هەر كەسنىكى كارامەى سەرپەرشتى تەندروستى ئەگەر دووگان بيت دەتوانيت يارمەتى له مامانەكت وەر بگريت.

هەر وهه دەتوانيت وردەكار بيهكانى كلينيكى تايبەتمەندى FGM و خزمەتگوزارى تايبەت بهو بواره لەسەر ئەم مألپەرە وەر بگريت www.nhs.uk/fgm.

ئەگەر نيهگەرانيت سهبارت به هەر كچتت كه رەنگه مەترسى FGM سى لەسەر بيت بهو كەسه كارامهيهى تەندروستى بلتت كه چارەسەرت دەكات ياخود تەلەفون بكه بۇ هئىلى يارمەتى NSPCC به ژماره 0800 028 3550 شهو و رۆژ 24 كاترميز.

ئەگەر خەمى نەوهته كه رەنگه لهلاپەن خيزان يان كۆمەلگهكەتەوه فشارى نەوهت خراپتتە سەر كه FGM بۇ كچهكت ئەنجام بەهيت، داواى يارمەتى له جى پى GP، سەردانكارى تەندروستى يان هەر كەسنىكى كارامەى سەرپەرشتى تەندروستى بكه.

پاسپورتی تەندروستی

دەتوانیت داواى كۆپى 'ر اپۆرتىڭ بۇ بەگژاچوونەوى ئىتكردى كۆئەندامى زاووزى مېنە' بەكەيت. ئەو راپۆرتىڭى چاپكراو بە قەبارەى گىرفان، بە 11 زمان بەردەستە و دەتوانیت كاتىڭ كە گەشتى دەروەى و لاىت كرد لەگەل خۆت بېبەيت. دەتوانیت نېشانى خىزانەكەتى بەمەيت. ئەو بە ئاشكرا دەلەيت كە FGM سەرپىنچىبەكى ياساىى جىببە لە بەرئيتانبا.

كۆكردەنە و بەكارهێنانى زانىارى لەو مېنەنەو بە كۆئەندامى زاووزىيان شىوئىندراو FGM

ئىن ئىچ ئىس دىجىتال (NHS Digital) لە ئىنگلەتەرە لەبرى بەشى تەندروستى و ئىن ئىچ ئىس ئىنگلەتەرە زانىارى لەسەر شىواندى كۆئەندامى زاووزى مېنە (FGM) كۆدەكاتەو. ئەو زانىارىانەى كۆدەكرتەو پىيان دەلەين زانىارى چروبرى FGM -- www.content.digital.nhs.uk/fgm. ئەو زانىارىانەى كۆدەكرتەو بۇ مەبەستى بەرەمەهېنانى ئەو زانىارىانە بەكاردەهېنرەين كە بۇ برەوئىدانى ئەو بەسوودن كە ئىن ئىچ ئىس چۆن سەرپەشتى ئەو ژن و كچانە دەكات كە كۆئەندامى زاووزىيان شىوئىندراو FGM ياخود مەترسى ئەوھيان لەسەرە كە ئەو كارەساتەيان بەسەر بېت.

ئىن ئىچ ئىس دىجىتال ھەندىڭ زانىارى نەپنى كەسى سەبارەت بە تۆ كۆدەكاتەو وەك ناوت، رىكەوتى لەداىكبوونت، ژمارەى ئىن ئىچ ئىس و لە چ و لاىتەك لەداىكبووت. ھەرەھا زانىارى تايبەت بە شىواندى كۆئەندامى زاووزى مېنە FGM ېش كۆدەكاتەو. ئەوش چۆرى شىواندەكە FGM، تەمەنت كاتىڭ كە شىواندەكە FGM رەویداو، ئەو و لاىتەى كە شىواندەكەى FGM ى لى ئەجماع دراو و ھەر مېزووبىبەكى خىزانى تايبەت بە شىواندەكە FGM لەخۆدەگرەت.

دكتورەكان (جى پى- GP) و داىبىكارانى دىكەى سەرپەشتى تەندروستى بەگۆرەى ياسا ئەركى سەرشانىانە ئەو زانىارىانە بە ئىن ئىچ ئىس دىجىتال رابگەمەن، بەلام لەگەل ئەوشدا دەتوانیت رازى نەبەت كە زانىارى نەپنى كەسىت ھاوبەش بكرەت. بۇ چۆنەتى ئەجمادانى ئەو دەتوانیت لەگەل پېشەوورى تەندروستى خۆت قەسە بەكەيت. ياخود بۇ بەدەستەنەنى زانىارى زىاتر سەبارەت بەوەى كە زانىارىبەكانت چۆن بەكاردەهېنرەين و مامەلەيان لەگەل دەكرەت، بەوشەو بە ئىن ئىچ ئىس دىجىتال چۆن بەردەوام نەپنىيارىزى زانىارىبەكان درىژە پى دەدات. بۇ تۆماركردى ھەر نارەزىيەتتەكە تەكايە سەردانى ئەم مالىپەرە بەكە:

www.content.digital.nhs.uk/patientconf

نەگەر نارەزووى زانىارى زىاتر دەكەيت سەبارەت بە شىواندى كۆئەندامى زاووزى مېنە FGM تەكايە سەردانى ئەم مالىپەرە بەكە www.nhs.uk/fgm

© Crown copyright 2016

Kurdish Sorani 11/16 - 2905949

ئامادەكردى و لىمەس لى (Williams Lea) بۇ بەشى تەندروستى

www.dh.gov.uk/publications